

SENTÈNCIA 98-46 DEL 18 D'OCTUBRE DE 1998

INFRACCIONS A LA NORMATIVA LABORAL. PRINCIPI DE PERSONALITAT DE LES PENES. Impedeix que es faci suportar als hereus o a terceres persones els efectes d'una sanció. Llei de bases de l'ordenament tributari (article 69).. EXTINCIÓ DE LA RESPONSABILITAT PER LA MORT. Transmissibilitat de les conseqüències econòmiques de la sanció.

Ponent: M.I. Sr. Lluís Saura Lluvià

ANTECEDENTS DE FET

1.- El Govern d'Andorra, en una resolució de 4 de setembre de 1996, va imposar al Sr. Modest P.T., en la seva qualitat de titular administratiu del negoci C.A., diverses sancions econòmiques per infraccions a la normativa laboral i contra aquesta decisió va interposar recurs de reposició el 29 de novembre de 1996, que va ser desestimat per silenci administratiu.

2.- Presentada demanda demanant l'anul·lació de les sancions, i després de tramitar-se el procediment corresponent, la Batllia va dictar sentència el 27 de març de 1998 (núm. 98-24) per la qual desestimava en tots els seus termes la demanda, declarava la conformitat al dret de les resolucions objecte del recurs i condemnava a la part agent al pagament de les despeses processals.

3.- Contra la sentència es va interposar, el 13 de maig de 1998, un recurs d'apel·lació per la representació processal dels hereus de l'agent, en el qual addueixen l'extinció de la responsabilitat administrativa del seu causant, mort durant la substanciació de la primera instància processal; la vulneració de l'article 15 de la Llei de creació del servei d'inspecció de treball, de 24 de juliol de 1984 i, finalment, en relació al fons de l'assumpte, exposen les raons per les quals consideren improcedents les sancions imposades. Demanen també la revocació de la sentència en la condemna al pagament de les despeses del procés.

4.- Un cop feta la designació del magistrat ponent, es va donar trasllat de l'anterior escrit a la representació processal del Govern, que el va contestar el 3 de juny de 1998, oposant-se a totes les al·legacions de la part apel·lant.

5.- Les parts van demanar la substitució de la vista oral pel tràmit de conclusions escrites, que van presentar, respectivament, el 25 i el 23 de juny de

1998, quedant, a partir d'aquest moment, vistes les actuacions per a deliberar i decidir.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- Aquesta Sala administrativa és competent per a conèixer del present assumpte, en atenció a allò que disposa l'article 39.3 de la Llei Qualificada de la Justícia.

Segon.- Els apel·lants, que són els hereus de l'agent Sr. Modest P.T., que va morir durant la tramitació de la primera instància processal, demanen ara, per primera vegada, la declaració judicial d'extinció de la responsabilitat del seu causant, en atenció al principi de personalitat de les penes, que hauria de comportar, com passa a la via penal, que la mort de la persona sancionada en via administrativa determina l'extinció de la responsabilitat.

Tot i que aquesta pretensió podria considerar-se una qüestió nova, ja que es podia haver al·legat en l'escrit de conclusions davant la Batllia i no es va al·legar, serà analitzada en aquesta sentència, no solament perquè la representació processal del Govern no s'ha oposat a la possibilitat de fer-ho sinó també per la transcendència de la petició, que incideix en aspectes substancials del dret administratiu sancionador.

Les circumstàncies que cal tenir en compte per analitzar-la consisteixen en què l'agent era el titular administratiu de C.A., i va ser sancionat pel Govern per una sèrie d'infraccions a la normativa laboral detectades en relació amb diversos treballadors, relatives a l'abonament de salaris i de quotes a la Seguretat Social, hores extraordinàries i renovació de permisos de sojorn i treball. Exhausta la via administrativa, el Sr. P.T. va interposar demanda jurisdiccional però va morir durant la tramitació del litigi davant la Batllia.

Tercer.- Aquesta Sala ha admès la "coloració penal" de les sancions administratives (sentències 95-35 de 13 d'octubre de 1995, 96-21, de 6 de juny de 1996 i 96-39, d'11 d'octubre de 1996) en el sentit de que els principis que inspiren l'àmbit penal són aplicables, amb matisos, al Dret administratiu sancionador, que se sustenta en el principi de responsabilitat subjectiva, és a dir, basat en la imputació a títol de culpa.

El principi de personalitat de les penes, que és conseqüència del de culpabilitat, impedeix que es faci suportar als hereus o a terceres persones els efectes d'una sanció (tot i que siguin, no obstant, transmissibles les

conseqüències econòmiques de la infracció, és a dir, les obligacions de fer-se càrrec dels perjudicis que genera el fet constitutiu d'aquella). Per això, els Codis penals moderns estableixen que la mort extingeix la responsabilitat penal, i el nostre ho diu en l'article 28, i fins i tot la Llei de Bases de l'ordenament tributari, de 19 de desembre de 1996, d'acord amb la doctrina més actual, estableix expressament, en l'article 69, el principi de no transmissibilitat de les sancions.

A més del que resulta del marc jurídic que acabem d'exposar, en el cas analitzat les sancions imposades a l'agent no eren fermes quan va morir, ja que encara eren pendents d'un recurs jurisdiccional que n'havia de dilucidar si eren o no ajustades al Dret. Per tant, si la validesa de les sancions estava *sub iudice*, la desaparició, per causa de mort, de la personalitat jurídica del subjecte sancionat, impedeix el naixement del títol executiu, que no ve donat per altra cosa que la fermesa, i per tant, fa estèril la discussió sobre la transmissibilitat, del deute econòmic en que consisteix, als hereus.

Com a conseqüència del que s'ha exposat cal estimar el recurs d'apel·lació declarar l'extinció de la responsabilitat de l'agent i revocar la sentència de la Batllia, deixant sense efecte les sancions imposades, i sense que s'hagin d'analitzar les demés qüestions plantejades en el recurs d'apel·lació.

Quart.- No s'aprecien circumstàncies que determinin un pronunciament especial pel que fa al pagament de les despeses d'aquesta segona instància, ni de la primera.

DECISIÓ

En atenció a tot el que s'ha exposat, el Tribunal Superior de Justícia, Sala Administrativa, en nom del poble andorrà, decideix:

Primer.- Estimar el recurs d'apel·lació interposat pels hereus del Sr. Modest P.T. contra la sentència de la Batllia núm. 98-24, de 27 de març de 1998, que es revoca.

Segon.- Declarar extingida la responsabilitat del sancionat Sr. Modest P.T. com a conseqüència de la seva mort, i deixar sense efecte les sancions que li foren imposades en la resolució objecte d'aquest recurs.

Tercer.- No fer cap pronunciament sobre el pagament de les despeses ocasionades en cap de les dues instàncies processals.

Aquesta sentència és ferma i executiva.

Manem que una vegada s'hagi complert el que disposa l'article 76 de la Llei de la Jurisdicció Administrativa i Fiscal es lliurin els autes originals amb la certificació d'aquesta sentència al Tribunal de Batlles, Secció Administrativa del qual procedien, i que s'arxivin les actuacions del Tribunal.